

større. Ja, det gør den ogsaa. Thi der bliver ikke taget saa mange Vælgere fra den, som der vil blive lagt til den. Men ville vi se hen til Kolding, ville vi der se et langt større Folketal. Der er foreslaaet en Valgkreds paa over 19,000, medens der her ikke vil blive mere end saadan 16—17,000. Jeg kan ikke forstaa, at man, naar man ser paa Kortet, har funnet afunde paa den Maade, som stik er, og jeg vil derfor meget henlede saavel den ærede Ministers som det eventuelle Udvalgs Opmærksomhed paa, at denne Forandring maa ske, som jeg her har omtalt. Jeg kan ikke tænke mig, at der kan være nogen, som kan have noget derimod; thi det er en langt heidigere Maade end den, der er foreslaaet. — Jeg er egentlig af den Mening, at Kjøbenhavn ikke burde have saa mange Kredse, som her er foreslaaet. Vel veed jeg nok, at der paastaas, at Befolkningen i Kjøbenhavn har Udset til at formeres i stærkere Grad end ude paa Landet, men det maa man dog sigge sig selv, at i en saadan By, hvor der er saa mange tilrejsende, hvor der ligger Militær og Studenter og ogsaa mange andre, er der i Forhold til Befolkningen ikke saa mange Vælgere som paa Landet. Derfor mener jeg, at der ikke burde være saa mange Kredse. Vælgere kunne jo ogsaa saa nemt møde her uden at behøve Røretøj; de kunne gaa lige til Valgstedet og kunne saaledes møde langt talrigere. Jeg skal ikke forfølge denne Sag videre, men jeg skal kun henlede saavel det høje Tings som det højtærede Udvalgs Opmærksomhed paa at træffe den Forandring, som jeg her har hentydet til.

Berg: Det er rigtigt, som bemærket, at denne Sag har staaet paa i henved en Snes Aar, og det er omtrent lige saa længe, det har staaet i Højres Katekismus, hvor grundlovstro Højre var i dette Spørgsmaal, og hvor nederdrægtig grundlovstridigt Venstre var i det samme Spørgsmaal, at man ikke vilde agte Grundlovens høje Bud angaaende denne Sag. Det interesserer mig — saadan rent ved Siden af Sagen sagt — at nu kommer den højtærede Indenrigsminister og fortæller sine nuværende og tidligere Kolleger og Meningsfæller, at det var skammeligt Urret, man saaledes over en halv Menneskealder har gjort Venstre, og at det, som har staaet som en Trosartikel i deres Katekismus angaaende dette Punkt, egentlig var usandt fra Ende til anden. Saadan vil det, naar man kommer rigtig til at gaa til Betænkelse med hinanden, gaa med mange af Betænkningerne i Højres Katekismus. Sagen er jo den, at Regeringen og dens Ven-

ner aldrig have gjort noget Skridt igennem alle de Aar til Juledførelse af Grundlovens § 32, aldrig nogeninde. Det, de have søgt at fremkomme med, er henkastede Ting, som have vist sig i deres Tidhold at være i Strid med den Paragraf, som netop skulde fyldestgøres. Og Sandheden er paa den anden Side den, at Venstre for 15 Aar siden — Venstre og Højre i Forening for Resten — i Udvalget opfordrede Regeringen til at fremlægge et Forslag om Valgkredse, baseret paa Gennemsnittet 16,000, i alt et Antal Folketingsmænd af 125, og at Regeringen og dens Venner sad dette overhørig og vilde ikke tage Hensyn dertil, uagtet det udtrykkelig var udtalt fra Demokratiets Side. Desuagtet fortsatte man stadig væk med den af mig nævnte Vise. Der har vist næppe været en Valgkreds, hvor Højre har stillet sig, og næppe været et Møde tidligere, medens der dog var Tale om Grundlovens Bestemmelser, og der var Tale om, at Provisorierne vilde bryde sig om nogen Grundlov, uden at dette Spørgsmaal har været oppe, oppe mod Venstre for Højre, skønt Sandheden var, at det var Venstre, som ønskede at agte Grundlovens Paragraffer paa dette Punkt som paa alle, medens Højre og Regeringen ikke vilde det. Regeringen har kun haft gennem Paragraffen Paamindelsen om at følge to Veje: enten at gaa denne Vej at saa Grundlovsparagraffen forandret og saa Tallet 16,000 sat op til et større Tal eller rettere sagt Antallet af Folketingskredse staaet fast, saaledes at Størrelsen, efterhaanden som Befolkningen voksede, rettede sig derefter, eller den anden Vej, den at høje sig for Tallet 16,000, naar man ikke kunde saa det grundlovmæssigt forandret og da lade Kredsenes Antal være flydende efter Folketallets Størrelse. Jeg har hørt til dem, der i alt Fald for længere Tid tilbage havde ønsket, at en anden Udvej end den her foreslaaede var stik Fyldest, saaledes at man havde fastslaaet Folketingskredsenes — om det just skulde være 102 eller et andet Tal, skal jeg lade staa hen — og derigennem Medlemmernes Antal og saa efterhaanden lade Kredse vokse sig store, alt efter som Folkemængden tiltog. Jeg er heller ikke overbevist om, at det ikke var det rigtige endnu, dersom vi levede under Forhold, hvor der overhovedet kunde være Tale om slikt. Det er min Mening, at den Gang kunde der have været Tale om at have rørt ved denne Paragraf i Grundloven, uden at man indlød sig paa at røre ved andre. Men jeg kan ikke indse, efter de sidst gjorte Erfaringer og efter det Forhold, hvori vi nu staa i Politikken, at noget saadant nu er muligt. Jeg kan ikke tro, at man vilde nøjes